

En aha-upplevelse från Amazonas till Helsingfors

MIA MATTSSON

Det händer ibland att en fortbildning ger mer än man väntat sig. Inte i form av fler metoder, eller fler anteckningar att ta med hem, utan ger en helt ny förståelse av världen. I samband med fortbildningen "Ett samhälle i förändring" och HYOLs "Vårdagarna" i Helsingfors fick vi bland mycket annat intressant höra om de arkeologiska fynden i Amazonas som plötsligt öppnade upp en historia som legat dold under regnskogens krona i över två tusen år. Jag har fått lära mig och lärt ut att Amazonas regnskog är en plats där små grupper av jägare och samlare vandrat i tusentals år.

Att det täta gröna taket gjort det omöjligt för större samhällen att växa fram. Men 2009 förändrade arkeolog Martti Pärssinen och hans forskningsgrupp allt. Med LiDAR, en teknik som låter forskare "se" genom vegetationen, dök tusentals geoglyfer och geometriska formationer upp på skärmen som om marken själv plötsligt började tala.

Det visade sig att en avancerad civilisation, Aquiry-civilisationen, hade funnits i Acre-området i Brasilien mellan 600 f.Kr. och 850 e.Kr. Mitt i Amazonas, på en plats där det ska var "omöjligt" och för ogästvänligt för högkulturer att uppstå. LiDAR-tekniken och senare utgrävningar har visat att civilisationen hade byggt ceremoniella platser, vägar och monumentala jordvallar. De odlade majs, förädlade växter och skapade keramik med färger och mönster. Det är inte fråga om en slumpartad uppkomst utan ett uttryck av kunskap, tradition och långsiktig planering för att bränna, bearbeta och bruka skogen. Det är kanske därför dessa upptäckter kändes så viktiga och intressanta för egen del. Hur lätt vi accepterar förenklade bilder, som om Latinamerika bara vore regnskog, politiska kriser, fotboll eller färgstarka festivaler. De påminner oss om att det inte bara är en region vi läser om på avstånd, utan en plats där

historien fortfarande rör sig, förändras och överraskar.

Det är också i den andan som detta temanummer om Latinamerika är sammanställt. Ambitionen är att visa bredden: från arkeologiska fynd och förloerade civilisationer till samtida kultur med latinopop, politik, ekonomi och handel, miljöarbete och människors vardagsliv. Latinamerika är inte en enda berättelse, utan många och genom att lyfta fram olika perspektiv hoppas vi kunna ge en mer nyanserad bild.

Sommarlovet närmar sig med stora kliv men ännu har du kanske rum i din kalender för HYOLs sommarfortbildning som traditionsenligt har juridik som tema. Även om det ligger långt från Amazonas geoglyfer finns det alltid en möjlighet till en liknande aha-upplevelse. Jag hoppas att vi ses där!

Dessutom, "save the date" för Ung företagsamhet och ekonomi NYTs fortbildning på svenska i ekonomiskunskap den 2 oktober kl.9.30-16.00. Fortbildningen ordnas i Helsingfors och fokus riktas mot de ungas konsumtion och deras risk att utsättas för nätbedrägerier. ■

Skribenten är styrelsemedlem i HYOL.